

РОЗДІЛ 1. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ СИСТЕМАМИ

1.1. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

ДОРОЖНЯ КАРТА АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ: СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОЇ РЕФОРМИ

Лариса ГОЛОДЮК,

професор кафедри теорії і методики середньої освіти, доктор педагогічних наук, доцент комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»;

Олена ПОЛОВЕНКО,

завідувач обласного навчально-методичного центру освітнього менеджменту та координації методичних формувань комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Перехід до трирічної профільної середньої освіти – один із найскладніших та водночас найважливіших етапів реформи «Нова українська школа». Нині триває активна робота над підготовкою змін у старшій школі, що розпочнеться в усій країні з 2027 року. У рекомендаціях щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти академічного спрямування (лист МОНУ від 01.06.2026 р. № 1/11707-26), акцентовано увагу на концептуальних, нормативних засадах упровадження профільної освіти.

Нормативно-правову основу для реформування та організації освітнього процесу в ліцях становить низка чинних законодавчих і підзаконних актів.

Реформа профільної освіти базується на положеннях [Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#). Зокрема, у ст. 32 зазначено: «рішення про утворення комунальних ліцеїв як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) приймають Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські, селищні, сільські ради відповідно до вимог законодавства. Для започаткування та проведення освітньої діяльності комунального ліцею засновник має забезпечити відповідність такого закладу освіти вимогам, що визначені цим Законом, положенням про ліцей та ліцензійними умовами, у тому числі щодо:

функціонування не менше двох класів за трьома профілями навчання на рівні профільної середньої освіти (протягом 10-12 років навчання учнів);

функціонування ліцею як окремої юридичної особи, відокремленої від початкової школи та гімназії, крім випадків, визначених цим Законом;

забезпечення здобуття учнями профільної середньої освіти відповідно до профілів навчання з навчальним навантаженням та з можливістю обрання

учнями навчальних предметів (інтегрованих курсів, інших освітніх компонентів) в обсягах, що визначаються законодавством;

створення безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища відповідно до вимог законодавства;

підвезення (у разі потреби) учнів і педагогічних працівників до закладу освіти (місця навчання, роботи) та у зворотному напрямку до місця проживання (за потреби) на відстань, що визначається законодавством;

забезпечення проживання учнів у пансіонах у разі, якщо час їхнього доїзду до ліцею буде більше норми, визначеної законодавством;

забезпечення учасникам освітнього процесу вільного і безоплатного бездротового доступу до мережі «Інтернет» з характеристиками, що відповідають вимогам законодавства, у приміщеннях закладу освіти, у тому числі у пансіоні;

забезпечення здобувачів освіти харчуванням у порядку та відповідно до вимог, визначених Кабінетом Міністрів України;

відповідності іншим вимогам, визначеним законодавством [3].

Положення про ліцей, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2021 року № 1062 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2026 року № 498), – регулює порядок створення, діяльності та управління ліцеями, містить вимоги щодо організації профільного навчання. Обов'язковою умовою є наявність щонайменше трьох профілів, які охоплюють поглиблене вивчення предметів або профільних курсів у межах однієї чи кількох освітніх галузей. Профілі належать до таких кластерів: природничо-математичного (STEM), мовно-літературного, соціально-гуманітарного. Зауважимо, що якщо ліцей є єдиним у громаді, то у ньому має бути забезпечено щонайменше по одному профілю з кожного кластеру.

Учні зможуть обирати профіль і формувати індивідуальну освітню траєкторію через вибіркові компоненти. Також передбачено прозору процедуру зміни профілю – за заявою та з обов'язковим консультуванням.

Отже, академічний ліцей – це вже не школа «однакова для всіх», а освітній простір вибору, індивідуальних траєкторій, професійного самовизначення та партнерської взаємодії.

У цих умовах директор закладу освіти стає стратегічним лідером змін, менеджером розвитку та архітектором освітньої екосистеми. Окреслимо ключові напрямки діяльності керівників закладів освіти на 2026/2027 навчальний рік.

1. Стратегування як основа трансформації ліцеїв

Закон України «Про повну загальну середню освіту» зобов'язав керівника «забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти», а також «звітувати щороку на загальних зборах (конференції) колективу про свою роботу та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти» (п. 4. ст. 38) [3].

У Професійному стандарті керівника школи з-поміж професійних компетентностей визначено потребу у «здатності визначати стратегію розвитку закладу освіти» [9].

В «Абетці для директора» під час самооцінювання якості освітньої діяльності перевіряється наявність стратегії розвитку закладу освіти та рекомендується оприлюднювати її на сайті [1].

Отже, стратегія закладу освіти є одним з найважливіших документів, який окреслює вектор розвитку школи та вказує шлях, яким вона хоче туди прийти. Немає чітко визначеного шаблону стратегії, тож у кожного директора ліцею є автономія щодо структури та змісту документу. Головне – щоб зміст стратегії був зрозумілий всім учасникам освітнього процесу. Утім, успішне створення академічного ліцею починається із глибинного аналізу школи і всіх її складових. Тому ми радимо розглянути компоненти, які пропонує [Абетка директора](#):

Освітнє середовище. Організація такого безпечного інклюзивного цифрового освітнього середовища, що сприятиме вільному розвитку творчої особистості.

Система оцінювання освітньої діяльності здобувачів освіти. Система має мотивувати до навчання, бути прозорою та зрозумілою учням/ученицям.

Система педагогічної діяльності. Тут особливо радимо звернути увагу на ресурсність педагогічних кадрів, їх готовність до викладання предметів (курсів) на поглибленому рівні.

Система управлінської діяльності. Першочерговим завданням керівника є здійснення комплексного SWOT-аналізу закладу: оцінка кадрового потенціалу, матеріально-технічної бази, цифрової інфраструктури, фінансових можливостей та конкурентних переваг.

Важливою складовою стратегування є: дослідження освітніх потреб учнівства та батьківської громади; прогнозування освітньої мережі, визначення кількості майбутніх профілів; створення не лише гнучкої моделі організації освітнього процесу, а й кардинального оновлення освітнього простору.

Особливу увагу має бути приділено цифровізації освітнього середовища. Традиційна система організації навчання поступово поступається місцем гнучким моделям, що передбачають використання LMS-платформ, цифрових сервісів, автоматизованого розкладу та інструментів персоналізованого навчання. Одним із ключових напрямів стає впровадження платформи «Мрія» як єдиної цифрової екосистеми для управління освітнім процесом. Очікується активне використання інструментів штучного інтелекту, VR/AR-технологій, цифрових лабораторій та ІІІ-тьюторів.

З метою вдосконалення освітнього простору кошти державної субвенції розподіляються за стратегічними напрямками, серед яких: створення сучасних STEM-лабораторій та природничих кабінетів (субвенція спрямовується на закупівлю обладнання для кабінетів фізики, хімії, біології та географії); цифровізація та оснащення медіатек (передбачається створення зон для спільної роботи, закупівля ноутбуків для персоналізованого навчання та облаштування швидкісного Wi-Fi по всій території закладу).

Окреслимо основні управлінські рішення:

- Здійснення комплексного внутрішнього аудиту (SWOT-аналіз): оцінка матеріально-технічної бази та кадрового потенціалу.
- Маркетинг освітніх потреб: анкетування учнів 8–9 класів та їхніх батьків для визначення профілів навчання.
- Проектування освітньої мережі: прогнозування кількості десятих класів (не менше двох у паралелі та трьох профілів, відповідно до вимог законодавства).
- Оновлення установчих документів: розробка та затвердження нової редакції статуту закладу, сформулювати/оновити візію, місію та цінності ліцею); оновити Стратегію розвитку закладу (особливо у тих, кому змінюється назва/юридична особа).
- Визначити, який тип ліцензійних дій потрібен: нова ліцензія /звуження/ переоформлення; підготувати пакет документів через «Е-ліцензування».
- Трансформація системи внутрішнього забезпечення якості освіти: адаптація критеріїв оцінювання управлінських та освітніх процесів під вимоги профільної школи.

2. Освітній менеджмент та моделювання змісту освітнього процесу у старшій школі

Профільне навчання передбачає якісно інший підхід до організації освітнього процесу порівняно з традиційною моделлю. За профільною моделлю здобувачі освіти обирають профіль і вивчають профільні предмети поглиблено, а решту – на базовому рівні. Запровадження Державного стандарту профільної середньої освіти базується на двох ключових етапах:

10 клас – адаптаційний цикл, це своєрідний «місток» між базовою школою (гімназією) та вузькою спеціалізацією. Ключові завдання цього етапу:

- *Усунення розривів у знаннях* (перший рік присвячено вирівнюванню освітнього рівня здобувачів освіти, оскільки учні до ліцеїв можуть переходити із інших закладів освіти).
- *Апробація обраного профілю* (учень/ учениця мають право на уточнення свого профілю, якщо бачить, що помилився/лася з вибором. Державний стандарт передбачає можливість зміни профілю протягом 10 класу).
- *Формування індивідуальної освітньої траєкторії* (здобувач освіти вчиться самостійно вибирати вибіркові курси, розуміючи, як вони доповнюють його навчальний план з профілю).

11-12 клас – профільний цикл. Здобувачі освіти зосереджуються на поглибленому вивченні профільних предметів/ курсів. Кількість годин на загальноосвітні дисципліни скорочується, звільняючи простір для лабораторних робіт, проєктної діяльності тощо. У 12 класі учні мають більшу кількість годин на вибіркові курси, як у межах профілю, так і поза ним.

Одним із ключових викликів реформи є ефективне формування профілів навчання. У [Типовій освітній програмі](#) визначено три основні кластери профільного навчання: STEM; мовно-літературний; соціально-гуманітарний.

Саме в межах цих кластерів ліцей формує власну профільну модель. Офіс упровадження НУШ при Міністерстві освіти і науки України зазначає, що якісний профіль повинен відповідати трьом ключовим критеріям:

- спорідненість предметів;
- функційність щодо майбутньої професії;
- методологічна єдність.

Радимо дотримуватися такого алгоритму формування профілів:

- 1) аналіз кадрового та ресурсного потенціалу;
- 2) вивчення запитів учнівства;
- 3) визначення профільних кластерів, профілів навчання;
- 4) проєктування освітньої програми, розроблення навчальних планів, наповнення їх вибірковими курсами;
- 5) затвердження освітньої програми.

Наприклад, у мовно-літературному кластері можуть бути профілі української та іноземної філології. У соціально-гуманітарному – пов'язані з економікою, поглибленим вивченням історії, філософією, правом чи юриспруденцією. Третій кластер – це STEM, так званий багатогалузевий. Він охоплює природничі предмети й курси: фізику, хімію, математику, біологію. Тут може бути поєднання: хіміко-біологічний, фізико-математичний, технологічний профіль. Загалом кількість профілів у конкретних ліцях залежить як від кількості учнів та їхніх запитів, так і від кадрового ресурсу закладу. Якщо профіль передбачає поглиблене вивчення предметів поза типовими навчальними планами, ліцей може обрати типовий план відповідного кластера як базовий і внести зміни за рахунок годин для обов'язкових та вибіркових компонентів.

Особливого значення набуває створення «архітектури вибору», у якій учень має три рівні освітнього самовизначення: вибір профілю; вибір курсів у межах профілю; вибір курсів поза профілем. Індивідуальна освітня траєкторія дозволяє визначити оптимальний шлях для кожного здобувача з урахуванням здібностей, інтересів, потреб і мотивації конкретного здобувача.

Здобувач освіти бере безпосередню участь у формуванні власного навчального плану відповідно до своїх цілей, потреб та очікувань, що сприяє формуванню відповідальності за власний освітній вибір та розвитку самостійності й критичного мислення [4].

МОН України рекомендує формувати індивідуальну освітню траєкторію за такими кроками:

- вибір навчання, який визначає ядро поглиблених предметів та курсів;
- визначення обов'язкових компонентів основного рівня, тобто предметів та інтегрованих курсів, які вивчають усі здобувачі освіти незалежно від обраного профілю;
- вибір вибіркових компонентів у межах профілю, що поглиблюють профільну галузь;
- вибір вибіркових компонентів поза профілем, тобто курсів з освітніх галузей, які не входять до ядра профілю [4].

Звертаємо увагу, що заклад освіти має забезпечити справжню варіативність через різноманітні вибіркові курси та можливість їх комбінування. Для запобігання вибору профілю під тиском батьків без урахування інтересів і здібностей здобувача освіти рекомендуємо проводити окремі консультації зі здобувачами освіти та батьками із залученням результатів діагностики як об'єктивної основи для прийняття рішення.

У рекомендаціях МОН України наголошено, що формування індивідуалізованої освітньої траєкторії є командним процесом, у якому кожен учасник має визначену роль та сферу відповідальності. Головним суб'єктом цього процесу є здобувач освіти. Батьки або інші законні представники є партнерами. Психолог і кар'єрний освітній радник виконують консультативну функцію. Учителі-предметники виступають у ролі експертів: оцінюють готовність здобувача освіти до поглибленого вивчення предметів, надають інформацію про зміст навчальних програм з профільних та позапрофільних предметів і курсів.

Особливу роль відведено адміністрації закладу освіти: розробляє освітню програму, формує навчальний план, організовує освітній процес, розподіляє навантаження, проводить інформаційну, роз'яснювальну роботу.

При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії радимо дотримуватися послідовних етапів, кожен з яких має визначену мету, відповідальних осіб і очікуваний результат.

Етап 1. Інформування. У квітні – травні проведення інформування здобувачів освіти дев'ятих класів та їхніх батьків або інших законних представників щодо реалізації концепції профільного навчання у ліцеї, переліку профілів, структури навчального плану та можливостей вибору освітніх компонентів.

Етап 2. Діагностика. У квітні – червні психолог і кар'єрний освітній радник здійснюють діагностику інтересів, здібностей і професійних нахилів здобувачів освіти та аналізують її результати як основу для подальшого консультування.

Етап 3. Консультування. У травні – червні радник, психолог і батьки проводять індивідуальні консультації: обговорюють результати діагностики, роз'яснюють можливості вибору та надають підтримку у прийнятті рішення щодо профілю.

Етап 4. Вибір профілю. У червні здобувач освіти обирає профіль навчання. Вибір фіксується заявою, яку підписують здобувач освіти та батьки або законні представники.

Етап 5. Формування індивідуалізованої освітньої траєкторії. У червні-серпні здобувач освіти спільно з радником та адміністрацією обирає вибіркові компоненти в межах профілю та поза ним, після чого формується індивідуальний навчальний план.

Етап 6. Реалізація. Упродовж навчального року здобувач освіти навчається відповідно до індивідуалізованої освітньої траєкторії та затвердженого розкладу.

Етап 7. Моніторинг та корекція. На постійній основі радник спільно зі здобувачем освіти та адміністрацією здійснює регулярний перегляд

індивідуалізованої освітньої траєкторії [4]. Наголошуємо, що зміну профілю приймає здобувач освіти разом із батьками або іншими законними представниками. Завдання закладу освіти – надати вичерпну консультацію щодо умов, ризиків і можливостей такого переходу, а також забезпечити прозорі та зрозумілі правила переходу з профілю на профіль. Зміна профілю є нормальною частиною процесу самовизначення здобувача освіти і не свідчить про недоліки в роботі закладу. Навпаки, вона є ознакою того, що система діагностики та адаптації функціонує належним чином. Заклад освіти має бути готовий до того, що частина здобувачів освіти змінить профіль у 10 класі, та забезпечити комфортний перехід із збереженням якості освітніх результатів [4].

Варто зазирнути до Типової освітньої програми, подивитися на готові рішення, на основі яких можна сконструювати своє. Навчальні плани в програмі згруповано за трьома кластерами. Кожен план, незалежно від кластера, містить три частини: обов’язкове ядро; вибіркові курси за профілем; вибіркові курси поза профілем. Складаючи навчальний план, заклад може взяти за основу готове рішення, наявне в Типовій освітній програмі, й адаптувати його під свої потреби та можливості. У навчальних планах також вказаний мінімальний обсяг годин, які заклад може збільшувати, адже граничної межі не визначено. Якщо, наприклад, комусь мало трьох годин на тиждень для вивчення іноземної мови, то можна збільшити до чотирьох чи п’яти.

Щоб спланувати курси за вибором, закладу варто: проаналізувати власні можливості; переглянути [наявні модельні програми](#) вибіркових курсів; зрозуміти запити учнівства; сформувати групи. Вибірковий курс може охоплювати учнів та учениць від 10-х до 12-х класів. Це дає більше можливостей для того, щоб набрати мінімум вісім дітей для групи.

Крім цього у Типовій освітній програмі зауважено, що заклад освіти може розробляти власні програми вибіркових компонентів поза профілем. Закладу не обов’язково грифувати такий курс, його можна затвердити рішенням педагогічної ради, і цього достатньо для впровадження.

Щоб зробити навчання гнучкішим, ліцеям дозволили створювати змінні та міжкласні групи. Це дасть змогу організовувати поглиблене вивчення предметів, проєктне навчання та інші формати організації освітнього процесу.

Звертаємо увагу, що при організації міжкласних груп для вибіркових курсів для їх складу зараховуються учні та учениці з різних класів на паралелі. Мінімальна межа наповнюваності міжкласної групи – вісім учнів та учениць. Якщо йдеться про поділ на групи під час вивчення профільних та непрофільних навчальних предметів або курсів, то його регулює Порядок поділу класу на групи ([наказ МОН № 128](#)). Цей порядок передбачає, що в профільних курсах, незалежно від предмета, поділ можливий, коли учнів та учениць у класі понад 16. Якщо це непрофільні предмети, потрібно читати наказ у розрізі кожного предмета.

Основні управлінські рішення:

- Формування гнучкого освітнього простору (моделювання освітньої програми ліцею на основі Державного стандарту профільної середньої освіти. Розробка навчальних планів із широким спектром вибіркових курсів).

- Запровадження індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти (створення організаційного механізму, за якого ліцеїст може самостійно обирати не лише профіль, а й окремі предмети/курси з варіативної складової).

Яку «домашню роботу» мають зробити до цього часу заклади освіти та чого варто очікувати від змін учнівству та батькам – про це розповів Ігор Хворостяний, керівник офісу впровадження НУШ при Міністерстві освіти і науки України під час зустрічі «Година з експертом (або експерткою)».

3. Управління людськими ресурсами

Якість профільної освіти безпосередньо залежить від професійної готовності педагогічного колективу. У сучасному академічному ліцеї вчитель уже не є виключно транслятором знань. Його роль трансформується у ментора, фасилітатора, коуча та дизайнера освітнього досвіду.

З урахуванням зазначеного вище одним із пріоритетів керівника стає розвиток професійних компетентностей педагога. Важливими напрямками професійного розвитку є:

- Методична готовність до моделювання індивідуальних освітніх траєкторій (ІОТ).
- Інформаційно-цифрова компетентність та робота з ІІТ.
- Оцінювально-аналітична компетентність в умовах профільності.
- Культура дослідження та академічна доброчесність.

Особливе місце в реформі займає інститут кар'єрного радництва. До структури ліцею поступово інтегрується нова професійна роль – кар'єрний освітній радник, який допомагатиме учням усвідомлено формувати освітню та професійну траєкторію. Наразі МОН України працює над введенням посади кар'єрного освітнього радника в класифікатор професій. Уже розроблено державний стандарт цієї професії, подано документи для внесення в класифікатор професій цієї посади. У цих умовах трансформується і роль класного керівника: від функції контролю – до функції супроводу та підтримки розвитку особистості.

Основні управлінські рішення:

- Здійснити аудит кадрової спроможності (хто може викладати на поглибленому рівні, потреби у ПК, ролі куратора/кар'єрного радника).

- Сформувати/оновити штатний розпис відповідно до Типових штатних нормативів; передбачити посади психолога, соціального педагога, асистентів учителя, працівників пансіону (за потреби), кар'єрного радника.

- Удосконалити професійний розвиток через дію (запровадження інноваційних методологій (наприклад, використання карток Scaffold для моделювання індивідуальних проєктів професійного зростання вчителів).

- Трансформувати ролі класного керівника (перехід від класичного нагляду до інституту тьюторства та кар'єрного консультування).

- Забезпечити розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогів (організація системного навчання вчителів використанню ІІІ, інструментів візуалізації, інтерактивних платформ та цифрових інструментів формувального оцінювання).

4. Партнерство як умова життєздатності ліцею

Сучасний академічний ліцей не може функціонувати ізольовано. Його успішність значною мірою залежить від здатності вибудовувати партнерські взаємодії з: закладами вищої освіти; бізнесом; науковими установами; громадськими організаціями; органами місцевого самоврядування.

Саме мережеве партнерство створює можливості для проведення лабораторних досліджень, стажувань, професійних проб, дуального навчання та профорієнтаційних програм.

Водночас керівник ліцею має формувати позитивний бренд закладу освіти, бути активним комунікатором реформи та пояснювати громаді переваги профільного навчання.

Основні управлінські рішення:

- Мережева взаємодія (укладання угод про співпрацю із закладами вищої та фахової передвищої освіти, науковими установами, бізнесом (для організації практик, лабораторних досліджень, дуального навчання)).

- Брендінг та комунікаційна стратегія (формування позитивного іміджу ліцею в громаді. Керівник має стати головним комунікатором, який через медіа, соцмережі та відкриті зустрічі пояснює батькам і майбутнім ліцеїстам переваги та логіку профільного навчання).

Висновки

Реформа профільної середньої освіти вимагає від керівника нових компетентностей: стратегічного мислення, управлінської гнучкості, цифрової грамотності та здатності працювати в умовах невизначеності.

Успішний академічний ліцей – це не просто заклад із новою назвою. Це сучасний освітній простір, у якому учень отримує реальний вибір, можливість побудови власної освітньої траєкторії та підготовку до життя в динамічному світі.

Саме тому головним результатом реформи має стати не лише зміна структури школи, а формування випускника, здатного до усвідомленого професійного вибору, критичного мислення, комунікації, співпраці та безперервного навчання впродовж життя.

Дорожня карта впровадження профільної освіти – це не лінійний процес, а циклічний менеджмент, що вимагає постійного моніторингу та корекції.

Головне управлінське рішення директора ліцею – це перехід від операційного управління («гасіння пожеж») до стратегічного лідерства. Успіх ліцею вимірюватиметься не кількістю проведених уроків, а спроможністю випускника зробити свідомий вибір подальшого життєвого та професійного шляху, володіючи твердим набором сучасних soft та hard skills.

Список використаних джерел

1. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. К.: Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: <https://sqe.gov.ua/abetka-dlya-dyrektora-2021/>
2. Державний стандарт профільної середньої освіти. Кабінет Міністрів України, (2024). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Лист МОН України від 01.06.2026 року № 1/11707 «Про рекомендації щодо організації освітнього процесу». URL: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1lGnlwDXEHJX6e9fBtm91DD5SiLveR62n>
5. Наказ МОН України від 19.12.2025 р. № 1674 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням». <https://lnk.ua/JFu81BAky>
6. Наказ МОН України від 10.10.2024 року № 1451 «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsej>
7. Освітній навігатор. Методичні рекомендації для забезпечення прозорості та доброчесності у діяльності закладів загальної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2025/05/15/osvitniy-navihator-2025-15-05-2025.pdf>
8. Положення про ліцей, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2021 року № 1062 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 22 квітня 2026 року № 498). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/498-2026-%D0%BF#Text>
9. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти». URL: <https://lnk.ua/037e14S9z>
10. Типова освітня програма для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. URL: <https://lnk.ua/noiYwskVg>